

PRÁVNÍ PORADNA

§ Uvažuji o odchodu ze zaměstnaneckého poměru v nemocnici a založení vlastní ambulance. Hodilo by se mi nějaké shrnutí, jak už teď plánovat prodej ambulance, abych pak za 25 let nemusel spoléhat jen na státní důchod a měl jsem v záloze příjem z prodeje ordinace.

Vaše otázka v sobě skrývá 2 dílčí otázky – jednak otázku, jakou formou provozovat vaši soukromou ambulanci (ordinaci) pro dobu příštích 25 let, a jednak otázku, jak zvolená forma nakonec ovlivní prodej vaší ordinace po 25 letech.

Ačkoliv plánovat s takto dalekým a širokým horizontem je těžké, existuje jen jedna horší věc, a to neplánovat vůbec.

Proto díky za skvělý dotaz, a protože informačních zdrojů na toto téma je spíše nadbytek,

pokusím se o maximálně přehlednou odpověď a jakýsi rozcestník, který vám pomůže v dalším plánování.

Pro provozování a následný převod ordinace máte tyto možnosti:

Prodávající = VY	Kupující	Nejčastější způsob převodu
Fyzická osoba (OSVČ)	Fyzická osoba	Smlouva o koupi závodu (§ 2175 NOZ ¹⁾)
Fyzická osoba (OSVČ)	Právnícká osoba	Smlouva o koupi závodu Nepeněžitý vklad (§ 17 ZOK ²⁾)
Právnícká osoba (můžete vybírat mezi formami uvedenými dole)	Fyzická osoba	Převod obchodního podílu (§§ 207, 208 a 210 ZOK) Prodej akcií (§§ 269 a 275 ZOK)
Právnícká osoba, přičemž v úvahu připadá: – ústav podle NOZ ³ – s.r.o. dle ZOK – a.s. dle ZOK – v.o.s. dle ZOK – SE dle ZES ⁴	Právnícká osoba	Převod obchodního podílu (§§ 207, 208 a 210 ZOK) Prodej akcií (§§ 269 a 275 ZOK) Fúze sloučením (§ 69 ZPOK ⁵⁾)

Pro vaše potřeby lze z těchto možností vybrat 2 nejčastější a nejrealnější:

- provozování ordinace **jako společnosti s ručením omezeným** a následný prodej obchodního podílu, anebo
- provozování ordinace **jako podnikatel – fyzická osoba podle § 421 odst. 2 NOZ** (OSVČ) a následný prodej ordinace jako tzv. obchodního závodu (jde o pojem používaný občanským zákoníkem a obchodním zákonem je myšlen organizovaný souhrn majetku a závazků, které vytvoříte a budete používat k provozu ordinace).

Cesta k dobré strategii může začít tím, že si stanovíte základní cíle, na které se budete soustředit: i) **finanční výhodnost** – tj.

jaká forma převodu praxe vám přinese nejvíc prostředků pro váš důchodový život, ii) **operativnost** – tzn. jak složitý a zdoluhavý bude prodej ordinace, a iii) **právní jistota** – tj. jak velké riziko právních sporů bude spojené s převodem praxe.

Finanční výhodnost

Pokud jde o **finanční výhodnost** prodeje, o té rozhodnou dvě složky – jednak výše kupní ceny, kterou se vám podaří vyjednat s kupujícím, a jednak výše daní, které budete muset odvést státu z vyjednané kupní ceny.

Pokud jde o **kupní cenu**, počítejte s tím, že trh s ordinacemi funguje jako jakýkoliv jiný trh a výslednou tržní cenu určí a) poptávka, b) nabídka a c) vaše vyjednávací schopnosti.

Jaká bude poptávka a nabídka ordinací v roce 2045, nyní neovlivníte, soustředíme se proto na to, co ovlivnit lze, a to je síla vaší vyjednávací pozice.

Tu můžete již od začátku výrazně posílit tím, že se dobře připravíte na tzv. due diligence, které se nevyhnete, ať již zvolíte kteroukoliv z výše popsaných forem.

Předkupní prověrka (due diligence) je mimo jiné i chytrým nástrojem kupujícího, který díky ní může shromáždit argumenty pro požadavek na snížení kupní ceny. Existují podrobné seznamy všech prověřovaných okruhů, nejdůležitější ale zpravidla bývá nepodcenit tyto okruhy:

- pečlivá a doložená evidence vlastnictví majetku tvořícího ordinaci (jak hmotného, tak i nehmotného – např. licence k softwaru který používáte),

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

JUDr. Miroslav Špecian, Ph.D., specian@specian.eu

V Jámě 1, 110 00 Praha 1

Cit. zkr. Neurol. praxi 2020; 21(3): 248–249

- pečlivá a doložená evidence závazků spojených s ordinací,
- pečlivá a doložená dokumentace dodržování všech právních předpisů (zdravotnickými zákony počínaje a GDPR konče).

Pokud jde o **zdanění převodu**, zde vychází výhodněji převod obchodního podílu na s.r.o. Pokud ho budete prodávat po 25 letech, pak podle § 4 odst. 1 písm. s) ZDP⁶ půjde o příjem zcela osvobozený. Naopak příjem z prodeje obchodního závodu mezi osvobozenými příjmy nenajdete a kromě daně z příjmů fyzických osob budete muset dokonce ještě zaplatit navíc i pojistné na tzv. „sociální a zdravotní“. Konkrétní výpočet daňové úspory (rozdílů ve zdanění) si ale nechte zpracovat od daňového poradce – konstrukce základu daně v obou případech je celkem složitá a na internetu se objevují špatné paušální výpočty způsobené nepochopením rozdílů mezi jednotlivými základy daně.

Operativnost

Administrativní složitost samotného soukromoprávního převodu ordinace je u obou způsobů v zásadě srovnatelná.

Jak pro převod podílu v s.r.o., tak pro převod obchodního závodu u OSVČ je klíčovým bodem smlouva o převodu (k ní viz další bod o právních rizicích).

Převod podílu v s.r.o. je nepatrně administrativně složitější, protože vyžaduje navíc i (i) úředně ověřené podpisy, (ii) změnu jednatele a (iii) zápis změn do obchodního rejstříku. Administrativu si můžete trochu zjednodušit tím, že v názvu (firmě) společnosti **nepoužijete**

své jméno a příjmení – tím si ušetříte proces přejmenování (asi nebudete chtít, aby po vašem odchodu do důchodu byla vaše ordinace pořád provozovaná pod vaším jménem).

Poměrně značný rozdíl je ale ve složitosti **veřejnoprávního převodu** ordinace minimálně v tomto rozsahu:

- oprávnění k poskytování zdravotních služeb,
- oprávnění k úhradě poskytnuté péče z prostředků veřejného zdravotního pojištění,
- povinné pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb,
- zdravotnická dokumentace.

Při převodu podílu v s.r.o. nezaniká původní oprávnění. Kupující pouze musí pod hrozbou sankce 300 000 Kč postupovat podle § 21 ZZS⁷ a musí do 15 dnů písemně oznámit a doložit změny údajů uvedených v původním rozhodnutí. Půjde zejména o oznámení jména, příjmení, adresy a data narození nového jednatele a odborného zástupce.

Při převodu podílu v s.r.o. rovněž nezaniká ani smlouva se zdravotní pojišťovnou o poskytování a úhradě hrazených služeb (viz čl. 8 rámcové smlouvy dle vyhlášky o rámcových smlouvách⁸).

Konečně pak ani v důsledku převodu podílu nezaniká ani pojištění odpovědnosti požadované zákonem (§ 24 odst. 2 písm. b ZZS).

Pokud jde o zdravotnickou dokumentaci, ani ta nebude změnou dotčena, protože nedochází k žádné dispozici s ní (poskytovatel ve smyslu § 53 odst. 1 ZZS zůstává stejný).

Naproti tomu převod závodu OSVČ bude pro kupujícího podstatně složitější v tom, že:

- bude muset mít či získat vlastní oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle § 18 odst. 3 ZZS,
- bude muset vyřešit převod smlouvy se zdravotní pojišťovnou, byť převod je možný mimo výběrové řízení a je poněkud usnadněn § 17 odst. 8 ZVZP⁹,
- převod pojistné smlouvy může být přímo zakázán ustanovením pojistné smlouvy nebo všeobecných pojistných podmínek.

Právní jistota

V neposlední řadě vás bude určitě zajímat to, jak se bude lišit míra rizikovitosti obou modelů.

Při samotném provozu praxe bude platit, že méně rizikové je provozování cestou s.r.o. V takovém případě nese majetkovou odpovědnost sama právnická osoba a vy budete pouze ručit do výše nesplaceného vkladu. Při výkonu činnosti jako OSVČ vše konáte na svoji vlastní odpovědnost a odpovídáte do výše svého celého majetku (zasaženo přitom může být i společné jmění manželů).

Pokud pak jde o rizikovost samotného převodu, daleko větší nároky na formulaci smlouvy klade převod obchodního podniku.

Závěr

Jako jednodušší a méně rizikové se ze všech výše uvedených důvodů zdá provozovat praxi prostřednictvím společnosti s ručením omezeným. Za největší výhody můžeme považovat jasné a přehledné oddělení majetku a činností ordinace a majetku a činností vás jako fyzické osoby, a také zjednodušení postupu při prodeji vaší praxe po plánovaných 25 letech činnosti.

LITERATURA

1. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném a účinném znění.
2. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, v platném a účinném znění.
3. Pro váš případ zcela nevhodná forma, zejména kvůli faktické nepřevoditelnosti za finanční úhradu.

4. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti, v platném a účinném znění.
5. Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních korporací a družstev, v platném a účinném znění.
6. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném a účinném znění.

7. Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, v platném a účinném znění.
8. Vyhláška č. 618/2006 Sb., kterou se vydávají rámcové smlouvy, v platném a účinném znění.
9. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném a účinném znění.